

# SONDAJUL VEZICAL

Mariana Macicas, Dan Ciorogariu

*Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii "Louis Țurcanu",  
Compartimentul A.T.I. Timișoara*

**DEFINIȚIE:** introducerea unui dispozitiv (sondă sau cateter) prin uretră în vezica urinară, realizându-se astfel o comunicație între interiorul vezicii și mediul extern.

**ECHIPA:** asistentă medicală și infirmieră.

**DEPARTAMENT:** spital.

## INDICAȚII (1)

- monitorizarea diurezei orare la bolnavul critic;
- evacuarea vezicii urinare (retenție acută de urină, glob vezical etc.);
- prelevarea urinei în scop diagnostic;
- explorări endoscopice (depistarea unor modificări patologice ale uretrei și vezicii urinare).

## CONTRAINDICĂȚII RELATIVE

- tulburări de coagulare (trombocite  $< 20000/\text{mm}^3$ );
- infecții urinare.

## PREGĂTIRE

### - pacient:

- ✓ explicarea necesității manevrei (la copilul mai mare conștient) și a poziției;
- ✓ alegerea sondei conform vârstei;

### - materiale:

- ✓ mască, bonetă;
- ✓ comprese, pensă, două câmpuri unul cu un orificiu central, mănuși sterile;
- ✓ tăviță renală;
- ✓ substanțe dezinfectante (Betadina);
- ✓ spray sau gel lubrefiant;
- ✓ seringi 5,10, 20 ml cu NaCl 0,9 % sterilă (pentru balonaș);

- ✓ sonda Foley de dimensiune adecvată vârstei copilului și pungă colectoare;
- ✓ recipient steril (pentru urocultură).

**Sondajul vezical se efectuează în condiții de PERFECTĂ ASEPSIE a mâinilor executantului, instrumentelor și pacientului (2).**

#### **MANEVRA**

- spălare cu apa și săpun a organelor genitale apoi dezinfectarea acestora cu Betadina; la băieții peste 2 ani se decalotează glandul și se face dezinfecția; la fetițe se îndepărtează labiile și se face dezinfecția vulvei din față în spate de 2 ori, schimbând compresa;
- schimbarea unei mănuși după dezinfecție, urmată de lubrifierea sondei și introducerea în uretră cu ajutorul unei pense sterile;
- racordarea sondei la punga colectoare vizualizând jetul de urină;
- umflarea balonașului cu numărul de ml de NaCl 0,9% marcat pe sondă.(3)

#### **COMPLICAȚII**

##### **- imediate:**

- lezarea traumatică a mucoasei uretrale (trădată de hemoragie) se impune întreruperea tehnicii;
- crearea unei căi false (evitată prin efectuarea sondajului cu blândețe fără forțarea înaintării sondei);
- obstruarea sondei (dezobstruează prin insuflarea cu aer sau injectarea a câțiva ml de NaCl 0,9%);

##### **- tardive:**

- infecțioase (introducerea germenilor patogeni prin manevre și instrumente nesterile)(4)

#### **ATENȚIE !!!**

- ☞ **Pentru a ușura introducerea sondei: la băieți se va traciona blând penisul, perpendicular pe abdomenul inferior, la fetițe vizualizarea meatului urinar se face prin tracțiunea labiilor în jos.**
- ☞ **Pierderi urinare pe lângă sondă - posibil balonaș spart sau insuficient umplut cu NaCl 0,9%; la indicația medicului se va repune sonda vezicală.**

- ☞ **Diureza absentă “0”:** se verifică permeabilitatea sondei cu NaCl 0,9%; se informează medicul care poate indica perfuzie cu soluție electrolitică (NaCl 0.9%) sau administrarea unui diuretic; se urmărește reparația diurezei.

#### DIMENSIUNEA SONDELOR URINARE (3)

| VÂRSTA          | MARIME SONDA |
|-----------------|--------------|
| nn – 6 luni     | 6 – 8 F      |
| 6 luni – 2 ani  | 8 – 10 F     |
| 2 ani – 3 ani   | 10 F         |
| 3 ani – 5 ani   | 10 – 12 F    |
| 5 ani – 7 ani   | 12 F         |
| 7 ani – 10 ani  | 12 – 14 F    |
| 10 ani – 14 ani | 14 F         |

#### BIBLIOGRAFIE

1. BĂDEȚI, R.: *Manevre de urgență*, în: Urgente pediatrice. Bădeți R, et al., Ed. Brumar, 2005, p. 379-80.
2. TITIRCA, L.: *Sondajul vezical*, În: Tehnici de evaluare și îngrijiri acordate de asistenți medicali. Ed. Viața Medicală Românească, București, 1998, p. 228-32.
3. BOENNING, D.; HENRETIG, M.F.: *Bladder catheterization*, în: Textbook of pediatric emergency procedures. Henretig FM, King C, Williams & Wilkins, 1997, p. 991-8.
4. ANGHELOIU, R.; AZMFIREI, L.: *Sondajul vezicii urinare*, în: Managementul bolnavului critic. Chiorean M, Copotoiu S, Azamfirei L, Ed. University Press, 2004, p. 210-2.